

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/218/2018
Identifikačné číslo spisu: 8710208408
Dátum vydania rozhodnutia: 29.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8710208408.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v sporovej veci žalobcov 1/ D.. E. H. a 2/ E.. Z. H., obaja bytom H., T. XXXX/XX, proti žalovanej Východoslovenská distribučná, a.s., so sídlom v Košiciach, Mlynská 31, o ochranu vlastníckeho práva s prísl., vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 7C 152/2010, o dovolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 10. marca 2016 sp. zn. 5 Co 438/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 13. mája 2015 č. k. 7C 152/2010-209 uložil žalovanej povinnosť premiestniť nadzemné elektrické vedenie, vrátane stĺpa, ktoré prechádza nad par. č. 671 kat. úz. J. do vzdialenosti 10 m od rodinného domu žalobcov v lehote do 60 dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcom ich náhradu.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej uznesením z 10. marca 2016 sp. zn. 5 Co 438/2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a konanie zastavil s tým, že po právoplatnosti tohto rozhodnutia bude vec postúpená Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky. V odôvodnení uviedol, že v predmetnej veci zistil dôvod pre zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie podľa § 221 ods. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). Následne poukazuje na ustanovenia § 103 a 104 ods. 1 OSP a § 24 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. a), § 88 ods. 2 písm. d) a § 92 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného od 1. septembra 2012 (ďalej len „zákon o energetike“) ako aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 190/2004 a 10 Rks 10/2008 konštatoval, že posudzovaná vec nepatrí do právomoci súdov. Vychádzal pritom z obsahu žaloby, kde žalobcovia v podstatnom tvrdili, že elektrické vedenie ohrozuje ich bezpečnosť a bezpečnosť ich majetku, pričom orgánom, ktorý koná a rozhoduje o

prekládke elektrického vedenia v spojitosti s nedodrzaným ochranným pásmom a hrozbou škody na živote a zdraví osôb a majetku je orgán správny, konkrétne určený podľa skutkových okolností opísaných žalobcami a podľa povinnosti formulovanej v petite žaloby.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podali žalobcovia dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnili § 237 ods. 1 písm. f/ OSP a jeho dôvodnosť § 241 ods. 2 písm. o OSP (zrejme mali na mysli písm. c/, pozn.). V dôvodoch dovolania najskôr opísali skutkový stav a konštatovali, že odvolací súd „svojím postupom odňal nám možnosť konať pred súdom“ a za ďalšie pochybenie odvolacieho súdu považovali to, „že odvolací súd si neujasnil vec po skutkovej stránke a jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení vecí“. V podstatnom uviedli, že sa nedomáhali prekládky vedenia, ani zrušenia vecného bremena, ale len ochrany pred závadným stavom v zmysle § 126 Občianskeho zákonníka, o čom môže rozhodovať iba súd.

4. Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadřila.

5. Dovolanie bolo podané 20. mája 2016. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm. a/ CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 OSP). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 OSP a dôvody prípustnosti proti uzneseniu vymedzoval § 239 OSP. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 OSP.

8. V danom prípade je dovolaním napadnuté odvolacie uznesenie, dovolanie ale nesmeruje proti uzneseniu so znakmi niektorého z uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 OSP. Žalobcovia v dovolaní nenamietali procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ OSP a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť ich dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodíť.

9. Podľa názoru dovolateľov im odvolací súd odňal možnosť konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP. O procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP išlo v prípade procesne nesprávneho postupu súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožnila realizácia jeho procesných oprávnení [v zmysle § 18 O.s.p. mali účastníci rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 OSP), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 OSP), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 OSP), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 OSP), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 OSP)]. Za takýto postup, odnímajúci účastníkovi konania možnosť pred súdom konať a zakladajúci prípustnosť dovolania treba tiež považovať zastavenie konania pre nedostatok procesnej podmienky, ak záver súdu o tejto otázke nie je správny a konanie v skutočnosti nedostatkom podmienky konania netrpí.

10. Pri posudzovaní dovolania v preskúmvanej veci (pozri bod 3) za pomoci výkladových pravidiel ustanovených v § 124 ods. 1 CSP (predtým § 41 ods. 2 OSP, pozn.) dospel najvyšší súd k záveru, že prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ OSP vyvodzovali žalobcovia z toho, že krajský súd im

svojím rozhodnutím odňal možnosť konať pred súdom tým, že konanie zastavil pre nedostatok právomoci.

11. Vzťahmi právomoci (pôsobnosti, kompetencie) sú vzťahy medzi súdmi na jednej strane a inými orgánmi na strane druhej. Právomocou súdu sa rozumie vymedzenie okruhu vecí, ktoré súdy prejednávajú a rozhodujú; je procesnou podmienkou konania, ktorej nedostatok nemožno odstrániť.

12. V občianskom súdnom konaní súdy prejednávali a rozhodovali spory a iné právne veci, ktoré vyplývali z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávali a nerozhodovali o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 OSP). Iné veci prejednávali a rozhodovali súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovoval zákon (§ 7 ods. 3 OSP). Citované ustanovenia vymedzovali právomoc súdov, t.j. okruh vecí, ktorých realizácia bola právom aj povinnosťou súdov. Podľa právneho stavu účinného od 1. júla 2016 platí v zásade obdobný režim upravený v § 3 a 4 CSP.

13. Dovolací súd sa v danom prípade stotožňuje so závermi, ku ktorými už dospel najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 190/2004; v ňom uviedol, že „že ak zákon o energetike (účinný v rozhodnom čase, pozn.) oprávňuje správny orgán v konaní, vykonanom podľa všeobecných predpisov o správnom konaní, aby konal vo veciach upravených v tomto zákone (pokiaľ zákon výslovne neustanovuje inak), potom správny orgán koná a rozhoduje aj o prekládke elektrického vedenia v spojitosti s nedodrzaným ochranným pásmom a hrozbou škody na živote a zdraví osôb a majetku, pretože uvedeného sa domáhal žalobca“. Najvyšší súd vo veci sp. zn. 1 Cdo 190/2004 tiež uviedol, že aj ďalšie právne inštitúty viažuce sa k výstavbe a prevádzkovaniu elektrického vedenia - vecné bremeno, ochranné pásmo, či prekládka elektrického vedenia nie sú inštitútmi súkromného práva, ale ide o verejnoprávne oprávnenia resp. o inštitúty verejného práva, ktoré v zásade vychádzajú z verejnoprávneho predpisu - zákona o energetike a nie z Občianskeho zákonníka.

14. Dovoláním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v posudzovanej veci vychádzalo z uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 190/2004 a toto aktualizovalo v súčasnosti platný zákon o energetike, ktorý sa v podstatných právnych okolnostiach nezmenil (pozri bod 2). V neposlednom rade dovolací súd dodáva, že poukazovanie dovolateľov na odlišnosť teraz posudzovanej veci od už riešenej neobstojí už len z toho dôvodu, že v navrhovanom petite žaloby sa žalobcovia celkom jednoznačne domáhali premiestnenia nadzemného elektrického vedenia, vrátane stĺpa do vzdialenosti 10 m od rodinného domu. V tejto súvislosti už vo veci sp. zn. 1 Cdo 190/2004 najvyšší súd uviedol, že «[n]árok, ako predmet súdneho konania, je vo všeobecnosti charakterizovaný opísaním skutkových okolností, ktorými odôvodňuje žalobca svoj nárok a žalobným petitom. Posúdenie zistených skutkových okolností pod určitú právnu normu je úlohou súdu („iura novit curia“). Pokiaľ súd rozhoduje o nároku na plnenie na základe skutkových zistení, ktoré by umožňovali uplatnený nárok po právnej stránke podriadiť pod viac hmotnoprávných noriem, je jeho povinnosťou podľa príslušných ustanovení vec posúdiť a o nároku rozhodnúť, a to bez ohľadu na to, či je v žalobe uvedený právny dôvod požadovaného plnenia; nakoniec žalobca nie je povinný uplatnený nárok kvalifikovať po právnej stránke. V danej veci nie je preto rozhodujúce, či žalobca (a to aj v petite) uviedol, že žiada vykonať na jeho nehnuteľnosti „vhodné a primerané opatrenia na odvrátenie hroziacej škody“ (dikcia zhodná s ustanovením § 417 ods. 2 Obč.zák.), ale naopak rozhodujúce je, ako v žalobnom petite formuloval konkrétnu povinnosť, ktorej ulZ.ody.»

15. Dovolací súd uzatvára, že zastavenie konania z dôvodu chýbajúcej právomoci súdu podľa § 103 a 104 OSP za situácie, keď pre tento procesný postup súdu bol zákonný dôvod, nie je odňatím možnosti účastníkovi konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ OSP. Postup súdu, ktorým sa odníma účastníkovi možnosť pred súdom konať, nie je dovolacím dôvodom podľa citovaného ustanovenia, ak je tento postup súdu v súlade so zákonom. K odňatiu možnosti konať pred súdom nemôže dôjsť rozhodnutím - uznesením o zastavení konania pre nedostatok procesnej podmienky (právomoci súdu), ak záver súdu o tejto otázke je správny a konanie nedostatkom procesnej podmienky konania netrpí.

16. Posudzujúc dovolanie žalobcov z týchto rozhodujúcich hľadísk, nedá sa postupu odvolacieho súdu vytýkať nesprávnosť predpokladaná v § 237 písm. f/ OSP. Pri svojom rozhodovaní odvolací súd v súvislosti so svojou povinnosťou kedykoľvek za konania prihliadať na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môžu konať vo veci, postupoval v súlade s procesnými zákonnými ustanoveniami.

17. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolatelia namietajú aj nesprávne právne posúdenie veci (bod 3). Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ OSP), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 OSP, ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 239 OSP ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

18. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobcov, ktoré bolo v danom prípade podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 procesne neprípustné, nevyvolalo procesný účinok umožňujúci dovolaciemu súdu, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého uznesenia. Najvyšší súd preto dovolanie žalobcov odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

19. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.